

Pomazání Pomazaného v Betánii

1. čtení: Jan 12,12-19

Kázání: Jan 12,1-8

Bratři a sestry,

nepoužívejte slova, když nevíte, co znamenají. Tohle jsem asi před třemi lety řekl dětem na náboženství, když někdo z nich řekl sakra nebo krucinálo nebo jěžišikriste. Řekl jsem, že slova, kterým nerozumí, používá jenom blbec. No, můj syn si to zapamatoval a pamatuje si to už ty tři roky a už hodněkrát se mě zeptal na nějaké slovo, které jsem řekl a on nevěděl, co znamená. No a já vlastně taky úplně nevěděl, co znamená a on mi řekl, že jenom blbec používá slova, o kterých neví, co znamenají. No, měl pravdu.

Ale používání jména Ježíše Krista jako citoslovce neúspěchu nebo našťvanosti je docela časté i mezi dospělými křesťany. Teda zvláště evangelíky. A je mi z toho vždycky tak nějak smutno. Za týden jsou velikonoce a budeme slavít, co to pro Ježíše vlastně znamenalo, že byl Kristus. A nějaký křesťan tuhle Ježíšovu bolestnou cestu kristovství používá po 2000 letech jako citoslovce neúspěchu, našťvanosti nebo v lepším případě překvapení. No a většinou ani neví, co že to slovo Kristus znamená. Takže podle mojí poučky navíc blbec. Já vím, že vy tady to víte, ale stejně to radši řeknu.

Pán Ježíš Kristus, to není to samé jako pan Richard Dračka. Tedy jméno a příjmení nějakého pána. "Pán", to je překlad řeckého "Kyrios", hebrejsky "Adonaj". To je titul Boha jako vládce. A jenom Boha. Česština používá taky slova Hospodin. Proto, když říkáte Pane Ježíši, dejte si velký pozor, co říkáte. Pronášíte totiž zrovna modlitbu k samotnému Bohu.

No a ten Kristus. To není Ježíšovo příjmení. Je to další titul. "Kristus" je řecký překlad z hebrejštiny. Tam to zní "Mašiach", česky "Mesiáš". To znamená "Pomazaný". Bohem vyvolený a určený k nějakému velikému úkolu. Takto pomazávání (olejem) byli do svého úřadu králové, kněží a proroci.

A věřící Židé čekali od Pána Boha toho jednoho, posledního pomazaného, toho jednoho Mesiáše, toho jednoho Krista. Toho, který...no, představy o něm už měli různé. Každopádně ale, že jim pomůže. A že bude velký a silný a nebude se nikoho bát. Že osvobodí všechny Židy a zase vznikne Izrael. Silný a samostatný, který bude ostatním vládnout. Byly v tom i dost nacionalistické pohnutky. U některých.

Tak tohle znamená Kristus. To bylo taky nejstarším křesťanským vyznáním: Ježíš je Kristus. Ale v našem dnešním evangeliu je Ježíš ještě pořád ten potulný kazatel, který nemá ani vlastní byt. A je zvláštní, že jestli to měl být mesiáš, tedy Kristus, tedy pomazaný, jakto, že nikde v evangeliu nečteme, že by ho pro jeho službu a úkol někdo pomazal? To právě až Marie, sestra Lazara a Marty z Betánie.

Jan 12:3 Tu Marie vzala libru velmi drahého pravého nardového oleje, pomazala Ježíšovi nohy a otřela mu je svými vlasy; dům se naplnil vůní toho oleje.

Zkuste prosím nad touhle větou chvíli přemýšlet, zkuste si to představit... co vidíte? Co vám z toho v mysli vyvstává jako nejdůležitější? Marie? Ježíš? To co udělala? Nebo proč to udělala?

Já se přiznám, že jsem přemýšlel stejně jako Jidáš. A stejně jako všichni učedníci, i když tady se píše jenom o Jidášovi. Ona ta voňavka, ten olejíček, to nebyla žádná sranda. Nardový olej byla luxusní záležitost těch nejbohatších vrstev. Uchovával se v alabastrových nádobách s velmi úzkým hrdlem, kterým vlastně nešlo ten olej vylít, jen kapat. Proto v jiných evangeliích čteme, že tu nádobu rozbila, aby mohla použít celou libru. 1 ml toho olejíčku by dneska stál tisícovku. Marie použila libru, to je 327 gramů...Marie použila na pomazání Ježíšových noh olejíček asi za 300 000 Kč. To mimo jiné znamená, že rodina Lazarů byla v Betánii asi z těch bohatších, hodně bohatých. Ale ať klidně jsou bohatí, taky bych chtěl být bohatý, ale tohle doopravdy bylo plýtvání. Ten Jidáš, ať už s jakýmkoli úmyslem, měl pravdu. Proč to dopřic neprodali a nepomohli chudým, když o nich ten Ježíš furt tak hezky mluvil? Napadla mě k tomu Mariinu činu taková paralela. Je to jako kdyby

mu bylo zima a Marie, aby se Ježíš zahřál, rozdělá oheň z tisícikorun.

Tak takhle přemýšleli učedníci a takhle bych přemýšlel i já. Myslím, že je to takový spíš mužský model přemýšlení. Ten praktický. Prostě 300 000 vyhozených do luftu. Na to pracuju skoro dva roky.

Takhle ale nepřemýšlela Marie. Ona totiž možná vůbec nepřemýšlela. Prostě měla Ježíše ráda, hrozně moc, milovala ho. A nevím, jak je možné, že právě jí došlo, dřív než všem ostatním, že Ježíš jde na smrt. Že mu zbývá posledních pár dnů života. Že jestli pro něj může ještě něco udělat, musí to udělat teď. A tak vezme libru oleje z pravého nardu a pomáže mu nohy. Takhle se z Ježíše stal doslova Mesiáš, Kristus, pomazaný. Teprve teď. A zase, i tady je v tom něco z té Boží nelogičnosti. Králům a prorokům se olejem pomazávala hlava. Nohy se pomazávaly mrtvým. Boží vyvolení pro Ježíše je vyvolení ke smrti.

Možná to Marie nevěděla, možná to nechápala, třeba jenom něco prostě po žensku vycítila a udělala to nejvíc, co mohla. A i když to všechny naštvalo, Ježíše ne. Ježíš to věděl, že mu zbývá pár dnů. A ikdyž byl mezi lidmi, na hostině uspořádané na jeho počest, mezi kamarády, stejně už byl vlastně sám. Tak jako je sám každý umírající. A v takovouhle chvíli dostávají věci jiný smysl. Ten Mariin čin byl přesně pro tu chvíli. Nesmyslný, nepraktický, neúčinný...ale tak strašně krásný. Asi opravdová láska. To nejlepší pro toho druhého.

A evangelistovi Janovi stálo za to o tom psát. Asi i nám má stát za to o tom číst a přemýšlet.

A mě napadá, jak pořád přemýšlíme a děláme ty dospělé, vážné a závažné věci. Práce, rozhodnutí, projekty, plánování, vydělávání, obživa. A to je dobře. Bez toho se nic pořádného neudělá. Ale je taky čas na to neuvážené, na to nepraktické a neúčinné, co je ale tak krásné. Co je přesně pro tu chvíli. A ta chvíle je holt někdy jen teď a pak už nebude. Někdy má člověk prostě už poslední šanci. Udělat něco ne pro něco, kvůli něčemu. Ale prostě z lásky. To asi patří do vztahu člověka k Bohu i do vztahu člověka k člověku. Alespoň podle Ježíše, Marie a evangelisty Jana.

Amen